

N:o 19.

Af herr **Fahlén**, med förslag till ändrad lydelse af 6 § i lagen om vård af enskildes skogar den 24 juli 1903.

Under de tre år, som de nya skogslagarne varit i tillämpning, har man haft tillfälle att skaffa sig någon erfarenhet rörande värdet af den nya lagstiftningen. I allmänhet torde meningarne sammanstämman därutinnan, att de grundprinciper, på hvilka lagarne byggdes, varit goda, och att deras verkan i mångt och mycket öfverträffat hvad man först vågade hoppas. Att svagheter vidlåda desamma, erkändes ju redan vid deras utarbetande och antagande, och detta förhållande har erfarenheten icke jäfvat. Det får dock icke förgätas, hurusom — något som ock framstod såsom ledande grundtanke vid lagarnes stiftande — på skogsvårdens område lagar ensamt icke äro till fyllest. Härvidlag kräfvades upplysning till väckande af lefvande intresse för skogens vård, hvilket väl ock var ett af de hufvudsakligaste syftemålen med inrättandet af de »levande samfundsorganen», skogsvårdsstyrelserna. Skapandet af ett allmänt skogsvårdsintresse kan förvisso icke ske i hast, men så mycket torde man våga säga, att genom skogsvårdsstyrelsernas verksamhet den allmänna uppfattningen härvidlag mycket förändrats till det bättre.

De brister, som med fog kunna anmärkas i fråga om vår nuvarande skogslagstiftning, lära i alla händelser icke kunna på en gång afhjälpas. Detta torde kunna ske endast så småningom och hand i hand med de ökade erfarenheter tiden skänker.

Under den nu tilländagångna treårsperioden har särskildt bestämmelsen i 6 § af lagen angående vård af enskildes skogar rörande upphörande af afverkningsförbud i det fall, att pant eller borgen ställts för fullgörandet

af erforderliga skogsvårdsåtgärder, vållat vissa skogsvårdsstyrelser svårigheter i försöken att förhindra lagstridig afverkning. I sin berättelse för nästlidet är framhåller särskildt Jämtlands läns skogsvårdsstyrelse olämpligheten af att ett afverkningsförbud skall kunna sättas ur giltighet genom ställande af borgen, närmast på den grund att den ställda säkerheten, hvilken i allmänhet är afsedd att gälla för lång tid framåt, kan undergå värdeminskning, hvaröfver kontroll icke kan af skogsvårdsstyrelsen utöfvas.

Bestämmelsen uti ifrågavarande paragraf har jämväl inom Västernorrlands läns landtingsområde visat sig oläglig.

Paragrafen, till hvilken någon motsvarighet icke förefanns i skogskommitténs förslag, upptogs af det särskilda utskott, som förberedde skogslagsfrågan. Såsom motiv för densamma anförde utskottet, »att tillfälle bör beredas den, som träffats af afverkningsförbud, att genom ställande af pant eller borgen hos öfverexekutor befria sig från förbudet. Härigenom förminskas naturligtvis risken för den enskilde att till följd af inträffade afverkningsförbud ådragas ekonomiska förluster».

Befogenheten af ett dylikt rättsskydd kan väl knappt diskuteras, ifall nämligen risken för ett i otid meddeladt afverkningsförbud i verkligheten vore synnerligen afsevärd. Men då ett afverkningsförbud icke lagligen kan meddelas eller ens begäras, utan att förhållandet, hvarpå detsamma skall grundas, underkastats sakkunnig pröfning först af skogsvårdsstyrelsens forstliga biträde och sedan af de synemän, om hvilka talas i 2 § och af hvilka två skola vara ledamöter i egodelningsrätt eller godemän vid landtmäteriförrättning, synes det knappt kunna ifrågasättas, att ett dylikt förbud skulle ens i undantagsfall beviljas utan laga skäl, och detta så mycket mindre som ärendet också skall pröfvas af skogsvårdsstyrelsen, hvilken, med den sammansättning denna myndighet i allmänhet äger och bör äga, säkerligen går till väga med tillbörlig försiktighet. Det torde nämligen kunna förutsättas, att den af Kungl. Maj:t vid två särskilda tillfällen tillämpade metod att till ordförande i skogsvårdsstyrelse förordna en statens skogstjänsteman och ordinarie revirförvaltare — som det vill synas i strid med Riksdagens afsikter — icke skall komma att fullföljas vid kommande utnämningar till detta grannliga uppdrag.

Ifrågasättas kunde, huruvida icke hela sjetten paragrafen borde utgå ur lagen, men försiktigheten bjuder törhända att icke gå längre än hvad Jämtlands läns skogsvårdsstyrelse ansett önskvärdt. Redan därmed skulle sannolikt det mesta vara vunnet. En borgensunderskrift — i all synnerhet då förbindelsen icke afser något bestämdt penningebelopp — är ofta nog

icke så svår att anskaffa, och under skyddet af en dylik handling kan en samvetslös afverkare så godt som sköfla ett ungt växtligt skogsbestånd, hvilket nästan tigger om skydd, utan att skogsvårdsstyrelsen förmår att bereda detta skydd.

I synnerhet i de ofta återkommande fall, då vid upplåtelse af rätt till afverkning af skog säljaren tillförbundits att ansvara för alla kostnader för besörjande af återväxt, till hvilket slag af upplåtelser jag måhända får anledning att senare återkomma, är det en bekväm utväg för afverkaren att gentemot skogsvårdsstyrelsens ingrepp och öfverexekutors afverkningsförbud sätta en borgen, så mycket lättare att anskaffa som ansvaret ytterst kommer att drabba markägaren, hvilken också i de flesta fall är solvent för sitt åtagande.

Att sätta pant ställer sig däremot icke så enkelt, och detta institut torde icke kunna missbrukas lika lätt som borgen, men innebära betryggande rättsskydd mot ett olagligt afverkningsförbud, hvartill kommer att en realsäkerhet icke förändrar värde lika lätt som en namnsäkerhet.

På grund af hvad jag nu anført, tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen för sin del ville besluta följande ändrade lydelse af 6 § i lagen om vård af enskildes skogar den 24 juli 1903:

6 §.

Förbud, som i 4 eller 5 § är nämndt, upphöre, där hos öfverexekutor ställes pant för fullgörande af de åtgärder, som för skogsmarkens återställande i skogbärande skick finnas erforderliga.

Stockholm den 24 januari 1908.

Hugo Fahlén.
